

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **МОНІТОРИНГ ГРОШОВИХ
ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА**

(на матеріалах ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА»)

MONITORING OF OF THE COMPANY'S CASH FLOWS

(on the materials of LLC «OSP Corporation VATRA»)

Виконала: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи 2ФДПМ(с)
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
освітньо-професійної програми «Державна податкова
та митна справа»

Ковальова Є.П.

(прізвище та ініціали)

Керівник: Новосьолова О.С.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2025 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітньо-професійна програма «Державна податкова та митна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., професор

_____ Лариса СІДЕЛЬНИКОВА

«17» 01 2025 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

_____ Ковальовій Єлизаветі Петрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Моніторинг грошових потоків підприємства (на матеріалах ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА»)

керівник роботи Новосолова Олена Сергіївна, к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «16» січня 2025 року № 52-с

2. Строк подання роботи здобувачем 19 червня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, фінансова звітність ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА».

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретико-організаційні основи моніторингу грошових потоків підприємства. Аналіз грошових потоків ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Робота містить 15 рисунків та 19 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання I-II розділів	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	17.01.2025	22.05.2025
Консультант з нормоконтролю	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	17.01.2025	05.06.2025

7. Дата видачі завдання _____ 17.01.2025 р. _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	17.01.25-22.01.25	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	23.01.25-30.01.25	виконано
3.	Написання 1 розділу	31.01.25-20.03.25	виконано
4.	Написання 2 розділу	21.03.25-13.05.25	виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	14.05.25-22.05.25	виконано
7.	Оформлення роботи	23.05.25-05.06.25	виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	06.06.25	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	10.06.25	виконано
10.	Захист роботи в ЕК	19.06.25	

Здобувач _____
(підпис)

Єлизавета КОВАЛЬОВА
(ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____
(підпис)

Олена НОВОСЬОЛОВА
(ім'я та прізвище)

РЕФЕРАТ

У кваліфікаційній роботі досліджено грошові потоки підприємства як ключовий індикатор фінансової стійкості, ліквідності та ефективності його діяльності. Теоретичну основу дослідження становлять підходи до класифікації грошових потоків, методики їх аналізу та планування. Розглянуто роль грошових потоків у фінансовому забезпеченні підприємства та обґрунтовано необхідність їх системного моніторингу в умовах економічної нестабільності.

Практична частина роботи присвячена аналізу грошових потоків ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА» за період 2022–2024 років. Проведено оцінку структури, динаміки та ефективності грошових потоків за видами діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова), обчислено ключові показники платоспроможності, ліквідності та обіговості грошових коштів. Виявлено основні проблеми управління грошовими потоками, серед яких - значні коливання інвестиційного потоку, зростання кредиторської заборгованості та нерівномірність надходжень.

Запропоновано комплекс рекомендацій щодо оптимізації грошових потоків, які включають впровадження платіжного календаря, посилення контролю за дебіторською заборгованістю, підвищення ефективності інвестиційної політики та диверсифікацію джерел фінансування. Реалізація запропонованих заходів сприятиме забезпеченню фінансової рівноваги підприємства, підвищенню його платоспроможності та стійкості в умовах зовнішніх загроз.

Основний текст кваліфікаційної роботи бакалавра викладено на 77 сторінках, робота містить 19 таблиць та 15 рисунків. Список використаних джерел налічує 45 найменувань і розміщений на 5 сторінках. Додатки - на 4 сторінках. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра становить 83 сторінки.

Ключові слова: грошові потоки, підприємство, аналіз, ліквідність, платоспроможність, ефективність, дефіцит, надлишок, оптимізація.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Теоретична сутність дефініції «грошові потоки» підприємства.....	8
1.2. Методика аналізу грошових потоків підприємства.....	16
1.3. Планування грошових потоків на підприємстві.....	27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ОСП КОРПОРАЦІЯ ВАТРА».....	38
2.1. Оцінка складу та структури грошових потоків підприємства.....	38
2.2. Дослідження збалансованості та ефективності грошових потоків ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА».....	50
2.3. Напрямки оптимізації грошових потоків підприємства.....	63
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78
ДОДАТОК.....	83

ВСТУП

Актуальність теми. Стабільність фінансової діяльності підприємства значною мірою залежить від здатності ефективно управляти своїми грошовими потоками. В умовах економічної нестабільності, воєнного стану, зростання вартості кредитних ресурсів, інфляційних процесів та порушення логістичних ланцюгів особливого значення набуває моніторинг руху грошових коштів, який дозволяє своєчасно виявляти фінансові ризики, прогнозувати ліквідність та забезпечувати платоспроможність підприємства.

Грошові потоки виступають не лише засобом забезпечення безперервного функціонування підприємства, а й критичним індикатором ефективності його діяльності. Їх аналіз дозволяє отримати цілісне уявлення про стан господарювання, оцінити якість фінансового менеджменту та виявити резерви підвищення ефективності використання наявних ресурсів.

Проблематика управління грошовими потоками набула особливої актуальності в умовах постійної трансформації економічного середовища. Часто підприємства, навіть маючи позитивні фінансові результати, стикаються з дефіцитом коштів для поточної діяльності. Це зумовлює необхідність застосування сучасних інструментів моніторингу та планування руху грошових коштів, що забезпечують фінансову рівновагу та стабільність суб'єкта господарювання.

Зважаючи на високий рівень ризику в діяльності підприємств, особливо в умовах воєнного часу, стає вкрай важливо впроваджувати дієві системи контролю за грошовими потоками, а також адаптувати управлінські механізми до змін зовнішнього середовища. Саме тому тема дослідження грошових потоків підприємства є надзвичайно актуальною, особливо в контексті українських реалій.

Теоретичне та практичне значення теми. Управління грошовими потоками є однією з ключових складових фінансового менеджменту, що

безпосередньо впливає на здатність підприємства підтримувати стабільність, забезпечувати розвиток, своєчасно виконувати зобов'язання перед партнерами, державою та працівниками. Моніторинг і аналіз грошових потоків дозволяють визначити ступінь фінансової незалежності, виявити наявні та потенційні фінансові розриви, обґрунтувати необхідність у зовнішньому фінансуванні.

Практична значущість дослідження полягає в можливості використання його результатів у системі управління підприємством, зокрема для прийняття обґрунтованих рішень щодо оптимізації структури надходжень і витрат, прогнозування фінансових результатів, поліпшення інвестиційної привабливості підприємства та підвищення ефективності розподілу ресурсів.

Мета і задачі роботи. Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження процесу моніторингу грошових потоків підприємства, аналіз їх структури, динаміки та ефективності, а також розробка рекомендацій щодо їх оптимізації для забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

Для досягнення поставленої мети в роботі передбачено виконання таких завдань:

1. Визначити економічну сутність грошових потоків, їх роль у системі фінансового забезпечення підприємства.
2. Охарактеризувати сучасні підходи до класифікації грошових потоків і методики їх аналізу.
3. Дослідити інформаційне забезпечення аналізу грошових потоків.
4. Провести аналіз грошових потоків підприємства ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА» за останні три роки.
5. Оцінити динаміку та структуру надходжень і витрат грошових коштів, визначити їх ефективність.
6. Розробити практичні рекомендації щодо оптимізації грошових потоків підприємства з метою покращення його фінансового стану.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувались загальнонаукові та спеціальні методи економічного аналізу: діалектичний метод - для аналізу сутності та функцій грошових потоків; абстрагування і

узагальнення - для формулювання визначень і класифікацій; аналіз і синтез - при дослідженні показників грошових потоків; графічний метод - для візуалізації результатів аналізу; методи горизонтального та вертикального аналізу - для дослідження динаміки та структури надходжень і виплат; коефіцієнтний аналіз - для оцінки платоспроможності, ліквідності, ефективності використання грошових коштів.

Окрему увагу було приділено непрямому методу аналізу, який дозволив виявити розбіжності між обліковим прибутком та фактичними грошовими потоками, а також використано сценарний підхід для прогнозування альтернатив розвитку грошових потоків.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У першому розділі розглянуто теоретичні та методологічні засади управління грошовими потоками підприємства, проведено огляд класифікаційних ознак і методів аналізу. У другому розділі здійснено практичне дослідження грошових потоків ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА», визначено основні проблеми та надано рекомендації щодо їх оптимізації.

Характеристика суб'єкту дослідження. Суб'єктом дослідження в межах кваліфікаційної роботи є Товариство з обмеженою відповідальністю «ОСП Корпорація ВАТРА» (далі – ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА») - сучасне промислове підприємство, яке спеціалізується на виробництві світлотехнічної продукції та комплектуючих для автомобільного і залізничного транспорту, а також для промислового і побутового використання. Підприємство здійснює свою діяльність на українському ринку вже понад 30 років, поєднуючи традиційні виробничі підходи з інноваційними рішеннями.

Основні напрями діяльності підприємства охоплюють: виготовлення та реалізацію промислового світлотехнічного обладнання; виробництво металоконструкцій; надання послуг із ремонту, технічного обслуговування та інжинірингу. ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА» є частиною вертикально інтегрованого холдингу, що дозволяє забезпечити високу внутрішню

координацію постачання сировини та комплектуючих. Підприємство має виробничі потужності у місті Тернополі, а також розгалужену мережу партнерських структур на території України та за її межами.

Упродовж останніх років підприємство перебувало під впливом загальноекономічних труднощів, спричинених воєнним станом, подорожчанням енергоресурсів та зменшенням обсягів споживчого попиту. Незважаючи на це, підприємству вдалося не лише зберегти стабільну операційну діяльність, але й забезпечити поступове зростання фінансових результатів, у тому числі шляхом ефективного управління грошовими потоками.

Актуальність дослідження діяльності саме цього підприємства полягає у тому, що ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА» має характерні риси типового українського виробника середнього масштабу, який активно функціонує в умовах високої економічної турбулентності. Результати аналізу грошових потоків підприємства дозволяють не лише виявити внутрішні резерви його фінансової стабілізації, а й запропонувати дієві напрями оптимізації грошових потоків, які можуть бути адаптовані до умов функціонування інших підприємств реального сектору економіки України.

Огляд джерел, що використані в роботі. У процесі дослідження проблеми моніторингу та оптимізації грошових потоків було використано широкий спектр інформаційних джерел - як науково-теоретичного, так і прикладного характеру.

До основної групи джерел належать праці провідних українських та зарубіжних науковців, які зробили вагомий внесок у розвиток фінансової науки та методик управління грошовими потоками. Серед вітчизняних дослідників варто відзначити роботи І. Бланка, який розробив ґрунтовну систему аналізу грошових потоків, зокрема за допомогою вертикального, горизонтального та коефіцієнтного аналізу. Праці О. Терещенка, М. Крупки, В. Савчука та О. Поддєрьогіна доповнюють теоретичну базу дослідження, розкриваючи класифікаційні підходи, функції та методи управління грошовими ресурсами

підприємств.

Серед зарубіжних авторів слід виділити Дж. Ван Хорна, Ю. Брігхема, А. Гроппеллі, які розглядали грошовий потік як показник ліквідності, інструмент стратегічного планування і основу для оцінки фінансової сталості підприємства. Їхні підходи були адаптовані до умов вітчизняного господарювання.

Також у роботі широко використано законодавчі та нормативно-правові документи, зокрема:

- Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО), зокрема П(С)БО 1, 2, 4, 13;
- Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСБО), зокрема МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»;
- Інструкцію про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій;
- Методичні рекомендації Міністерства фінансів України щодо складання фінансової звітності.

Інформаційною основою практичної частини дослідження стали фінансова звітність та внутрішні аналітичні матеріали ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА» за 2022–2024 роки. Саме ці дані дозволили провести комплексний аналіз структури, динаміки та ефективності використання грошових потоків підприємства.

Таким чином, у роботі було забезпечено комплексне поєднання теоретичних, нормативних та практичних джерел, що дозволило обґрунтовано дослідити обрану тему та сформулювати дієві пропозиції щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками на підприємстві.